

การตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในประเทศไทย
THE POLITICAL ALERTNESS OF NEW GENERATION IN THAILAND

กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์¹
Kanjira Wijitwatcharak¹

บทคัดย่อ

บทความเรื่องการตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าเอกสาร เพื่อค้นหาคำตอบของความสนใจทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน หากเปรียบเทียบกับในช่วงอดีต บริบทของสังคมภายในปัจจุบัน โครงสร้างหลักที่ทำให้คนรุ่นใหม่มีความตื่นตัวทางการเมืองนั้น มาจากข้อมูลข่าวสารที่มีความรวดเร็วอย่างมาก ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจว่า การที่ประชาชนภายในประเทศมีเสรีภาพในการหาความรู้ จึงทำให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองมากขึ้น และทำให้ประชาธิปไตยภายในประเทศไทยมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น แต่วัฒนธรรมสังคมไทยยังไม่เอื้อให้กับความเป็นประชาธิปไตย เนื่องด้วยการที่สังคมไทยมีความยึดติดกับจารีตประเพณีอยู่มาก และการนำพามาสู่ประชาธิปไตยของคณะราษฎรที่ กล่าวกันว่า “ชิงสุกก่อนหาม” เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่เกิดในสังคมไทย นั้นจึงทำให้สังคมไทย ไม่สามารถก้าวหน้าไปได้มากนัก โดยพื้นฐานของสังคมไทย มีความเป็นอยู่โดยอาศัยความเชื่อมาตั้งแต่อดีต และสังคมมีความเป็นรูปแบบอนุรักษนิยมและชาตินิยมสูงมากซึ่งทำให้มีข้อถกเถียงกันของนักวิชาการอยู่มากถึงโครงสร้างบริบทของสังคมไทยประเทศไทยเรามาจากอดีตที่ผ่านมา เพราะการได้มาซึ่งระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการรัฐประหารซ้ำๆ ของคณะราษฎร จนทำให้กลายเป็นวงจรอุบาทว์การเมืองไทย แต่ในปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว จึงทำให้ในอนาคตของประเทศไทยอาจจะไม่เข้าสู่วงจรอุบาทว์ เนื่องด้วยการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีเพิ่มมากขึ้นในการรัฐประหารครั้งที่ 13 ที่นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เพราะปัจจุบันการเข้าถึงสื่อข้อมูลข่าวสาร มีความก้าวหน้ากระโดดซึ่งแตกต่างจากอดีตเป็นอย่างมาก และมีเรื่องของเทคโนโลยีที่ทำให้คนชนชั้นกรรมาชีพสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านทางโลกออนไลน์ได้มากขึ้นเช่นกัน

คำสำคัญ: 1. การตื่นตัวทางการเมือง 2. คนรุ่นใหม่ 3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

¹ ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹ Ph.D. (Public Administration) Lecturer Mahamakut Buddhist University

Corresponding author; Email: kanjira9@gmail.com

(Received: 12 March 2020; Revised: 12 June 2020; Accepted: 22 June 2020;)

ABSTRACT

The article about the political alertness of the new generation results from what the researcher wants to study documents in order to find the answer about the new generations' interests in politics. If compared the past to the context of today internal society, the main structure that makes the new generations are more aware of politics results from the very fast information. This shows that the people within the country have the freedom to seek knowledge. This therefore makes the people become more citizenship and also makes the democracy in Thailand even stronger. But the culture of Thai society does not support Thailand democracy sufficiently because Thai society is too extremely attached to the tradition as well as the leading to the Siamese revolution called "early ripe, early rotten". When compared to what happened in Thai society, these make Thai society cannot move on. Basically, Thailand have the former belief and Thai society highly contains the form of conservatism and nationalism. This causes the debate among many scholars about the contextual structure of Thailand in the past because the attainment of the democratic form of government with the King as Head of State and the repeated coups results in the vicious circle of politics in Thailand.

However, there is good internet and technology nowadays which may not take the future of Thailand to the vicious circle anymore because Thai people increasingly have the political alertness due to the 13th coup led by General Prayut Chan-o-cha. Besides, the access to information has been leaped forwards differently from the past and the proletariat in Thailand can have technology to access the online information.

Keywords: 1. The Political Alertness 2. New Generation 3. Political Participation

บทนำ

นับตั้งแต่ปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในวันที่ 24 มิถุนายน พุทธศักราช 2475 จนกระทั่งถึงปัจจุบันรวมระยะเวลา 88 ปี ที่ประเทศไทยได้ใช้ระบอบประชาธิปไตยในการปกครองประเทศ และได้เกิดปรากฏการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้นมากมาย การศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องการตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ทำให้พบว่าการกลับมาของกระแสอุดมการณ์ทางการเมืองฝ่ายซ้ายที่ก่อให้เกิดประชาชนคนรุ่นใหม่ มีการตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และในบริบทของสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยังคงเต็มไปด้วยรูปแบบอุดมการณ์ของอนุรักษนิยมที่ยึดโยงประเพณีและทำให้บริบทของสังคมไทยไม่เป็นสังคมแบบพหุวัฒนธรรม (Multicultural) คือ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มต่างๆ ที่มีความหลากหลายทางด้านต่างๆ

เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพ จะพบว่า ประชากรในประเทศไทยล้วนแต่ได้รับสัญชาติไทย และอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันที่ใช้ในการบริหาร ควบคุม ดูแลประเทศ แต่อาจจะไม่กลมกลืน ซึ่งสังคมไทยมีความเป็นสังคมวัฒนธรรมเดียว ดังนั้นพื้นฐานของสังคมไทยจึงมีความเป็นชาตินิยมและมีความเป็นอนุรักษ์นิยม เพราะประเทศไทยฝ่ายขวามักจะใช้วาทกรรมทางการเมืองโดยการสร้างความชอบธรรมผ่านการอ้างถึงความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และใช้วาทกรรมในการโจมตีผู้คิดต่างหรือเห็นต่างจากตน ซึ่งหากย้อนกลับไปในช่วง 6 ตุลาคม 2519 จะพบถึงการใช้อวาทกรรมในการโจมตีศัตรูทางการเมือง เช่น ชำคอมมิวนิสต์ไม่บาป ล้มเจ้า ล้มล้างสถาบัน ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรวดเร็วของปี พ.ศ.2519 หากได้เปรียบเทียบกับสมัยปัจจุบัน แล้วจะพบความแตกต่างที่มีอยู่มาก ดังนั้นการกลับมาของกระแสเสรีนิยมไทย และการเข้ามาของพรรคการเมืองใหม่ที่มีอุดมการณ์ที่ชัดเจนในการต่อต้านการใช้เผด็จการอำนาจนิยมทางทหาร ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของไทย และการตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ได้ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมืองนั้นเกิดขึ้นอย่างมากมาย ที่กำเนิดในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน (พ.ศ.2562) ในยุคสมัยใหม่แห่งโลกาภิวัตน์ ความขัดแย้งของความคิดเสรีภาพจะยิ่งแหลมคมและท้าทายการดำรงอยู่ของมนุษย์และสังคมมากขึ้นจนกลายเป็น “ปัญหาท้าทายแห่งศตวรรษ” เมื่อคู่ขัดแย้งของเสรีภาพระหว่างจุดหมายภายนอก อันได้แก่การสร้างระบบการเมืองประชาธิปไตย ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ที่ต่างได้สัญญาว่าจะนำเสรีภาพจากหลักการทางศาสนาและชุมชน ไม่มีหลักประกันว่าจะไม่นำไปสู่การทำลายความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นได้ (ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ, 2556 : 199 - 200) ซึ่ง ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ สรุปว่า ความขัดแย้งทางความคิดสำคัญอันเป็นปัญหาท้าทายแห่งศตวรรษนั้น มี 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก คือ ความจริงแท้ (authenticity) ของความเป็นสากลของความคิดเรื่องเสรีภาพ ซึ่งในบางพื้นที่และวัฒนธรรม ความเป็นสากลอาจไม่ถูกต้องและเหมาะสมได้

ประการที่ 2 คือ ความเป็นท้องถิ่นควรได้รับโอกาสในการเสนอ “เสียง” ที่เป็นทางเลือก ชายขอบ

ประการที่ 3 คือ ตระหนักว่าการดำรงอยู่ของทั้ง “ความจริงแท้” และ “ความเป็นสากล” เป็นปัญหาที่ต้องศึกษาและให้คำตอบในทางทฤษฎี (อ้างถึงใน ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ, หน้า 200-201)

วัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมไทย

Almond and Verba (Gabriel A. Almond and Sidney Verba, 1965) เป็นผู้ริเริ่มใช้คำว่า “วัฒนธรรมทางการเมือง” (Political Culture) เพื่ออธิบายแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคมต่างๆ Almond อธิบายว่า วัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง แบบแผนของความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อระบบการเมืองและต่อส่วนต่างๆ ของระบบการเมือง นอกจากนี้ Almond ชี้ให้เห็นว่า แบบแผนของ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อระบบการเมือง พิจารณาได้จากความโน้มเอียง 3 ลักษณะ คือ 1) ความโน้มเอียงเกี่ยวกับการรับรู้ (Cognitive Orientation) เป็นความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมือง และส่วนต่างๆ ของระบบการเมือง 2) ความโน้มเอียงเกี่ยวกับ

อารมณ์ความรู้สึกความรับรู้ (Affective Orientation) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อระบบการเมือง และส่วนต่างๆ ของระบบการเมือง 3) ความโน้มเอียงเกี่ยวกับการประเมินค่า (Evaluative Orientation) เป็นการใช้ดุลพินิจและการตัดสินใจในการให้ความเห็นต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมและปรากฏการณ์ทางการเมือง เมื่อวิเคราะห์ความหมายของ Almond จะเห็นได้ว่า กระบวนการเรียนรู้และอบรมกล่อมเกลากิจการการเมือง (Political Socialization) ของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองนั้นจะเริ่มต้นจากการรับรู้และความเข้าใจต่อระบบการเมืองเป็นเบื้องต้น เมื่อบุคคลมีความรู้ความเข้าใจอย่างไรต่อระบบการเมืองส่วนต่างๆ ของระบบการเมืองอย่างไรแล้วจะพัฒนาต่อไปเป็นความรู้สึก แล้วความรู้สึกดังกล่าวอาจจะเป็นได้ทั้งความพอใจและไม่พอใจ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย จากนั้นจะพัฒนาเป็นความเชื่อ และนำไปสู่การใช้ดุลพินิจ ในการตัดสินใจว่ามีบทบาทอย่างไร หรือไม่ ต่อระบบการเมืองซึ่งเป็นผลจากการประเมินค่าของระบบการเมืองในขั้นสุดท้าย (Gabriel A. Almond and Sidney Verba, 1965)

โดยพื้นฐานของสังคมไทยนั้นมีความเป็นอยู่โดยอาศัยความเชื่อมาตั้งแต่สมัยอดีต และสังคมมีความเป็นรูปแบบอนุรักษนิยมและชาตินิยมสูงซึ่งทำให้มีข้อถกเถียงกันของนักวิชาการในโครงสร้างบริบทของสังคมไทยจากอดีตที่ผ่านมา ดังนี้

สังคมไทยมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้ามากกว่าแบบมีส่วนร่วม จึงทำให้เกิดผลคือการเมืองไทยถูกครอบงำด้วยข้าราชการและทหารติดต่อกันมา และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในช่วงหลังปี 2500 เป็นต้นมา ทำให้เกิดคนกลุ่มใหม่ในสังคมไทย ซึ่งคนกลุ่มใหม่นี้เป็นผู้ได้รับการศึกษาในแบบตะวันตก เป็นกลุ่มคนที่เติบโตมากับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม มีความมั่นใจในตัวเองและติดต่อกับชาติที่เป็นประชาธิปไตย ทั้งอิทธิพลจากสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้ได้รับรู้ถึงความเป็นไปในโลกกว้าง ทำให้ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น (ชำนาญ จันทร์เรือง, 2559) สาเหตุที่ประชาธิปไตยในประเทศไทยขาดความต่อเนื่องและมั่นคง ได้แก่ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมและระบบอุปถัมภ์: เอกลักษณ์ของสังคมไทยวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม (Authoritative political culture) คือ ลักษณะแนวโน้มที่สมาชิกในสังคมเห็นว่า “อำนาจ คือ ธรรม” หรือ “อำนาจ คือ ความถูกต้อง” ความเห็นของผู้มีอำนาจย่อมถูกต้องเสมอและจำเป็นที่ผู้ถูกปกครองจะต้องปฏิบัติตามเคารพ เชื่อฟัง ยกย่องและเกรงกลัวผู้มีอำนาจ เพราะการมีอำนาจเป็นผลมาจาก “บารมี” ที่ได้สั่งสมมาแต่กาลอดีตชาติ ระบบอุปถัมภ์ (Patronage system) จะประกอบด้วยผู้อุปถัมภ์และผู้รับการอุปถัมภ์ซึ่งมีความสัมพันธ์ของคน 2 ฝ่ายที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยฝ่ายหนึ่งยอมรับอิทธิพลและความคุ้มครองของฝ่ายที่มีอำนาจเหนือกว่า ระบบอุปถัมภ์ของไทยมีที่มาจาก “ระบบไพร่” และ “ระบบศักดินา” กล่าวคือ มูลนายอันได้แก่ พระมหากษัตริย์ เจ้านาย (พระบรมวงศานุวงศ์) และขุนนางซึ่งเป็นชนชั้นปกครอง คือ มีศักดินาตั้งแต่ 400 ไร่ขึ้นไป จะมีไพร่ในสังกัดที่ต้องคอยควบคุมดูแล (ฉานนิธิ สันตะพันธ์, 2549) จากที่นักวิชาการทั้งสองนั้นได้มีแนวคิดในเรื่องของวัฒนธรรมทางการเมืองของประเทศไทย จึงทำให้ทราบว่าประเทศไทยมีความคุ้นชินกับระบอบกษัตริย์ ซึ่งเป็นระบอบที่อยู่คู่ประเทศไทยมาอย่างยาวนาน ถึงแม้จะมีการปฏิวัติสยามเมื่อ 24 มิถุนายน 2475 แล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เป็นเสียงส่วนมากของประชากรในประเทศ หากจะเปรียบเทียบกับการปฏิวัติของฝรั่งเศสในปี ค.ศ.1789 นั้นย่อมจะพบว่า การปฏิวัติของฝรั่งเศสมา

จากประชาชนที่โดยกตซึ่งจากระบอบฟัดล ซึ่งประเทศไทยนั้นการปฏิวัติมาจากแค่กลุ่มคนเพียงกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น วาทกรรมของอันโตนิโอ กรัมชี่ ที่กล่าวว่า “The old world is dying away, and the new world struggles to come forth : now is time of monster” จึงสามารถอธิบายถึงความคิดแบบกระแสฝั่งขวาหรืออุดมการณ์อนุรักษ์นิยมที่จะเน้นในเรื่องของกฎระเบียบ จารีตประเพณี การปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งอาจจะถูกบดบังด้วยกระแสฝั่งซ้ายที่ว่าด้วย สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ของโลกยุคใหม่

การตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่

การตื่นตัวหรือตื่นรู้ทางการเมือง ต้องมีปัจจัยและสาเหตุของคำถามที่ว่า ทำไมคนรุ่นใหม่จึงได้มีความสนใจและตื่นตัวทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ปรากฏการณ์ในปัจจุบันนี้ นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีของการเมืองไทย นั่นคือ ความตื่นตัวทางการเมืองไปทั่วทุกองคาพยพของสังคม โดยเฉพาะในประชาชนรากหญ้าหรือชนชั้นล่างของสังคมที่รู้ถึงสิทธิทางการเมือง รู้ว่าเมื่อรวมตัวกันมากขึ้นจะยิ่งเพิ่มพลังในการเรียกร้องจากรัฐ จึงได้พยายามจะเรียกร้องการเลือกตั้ง ต่อต้านการรัฐประหารหรือการที่ทหารจะเข้ามาแทรกแซงทางการเมือง จะไม่ยอมที่จะถูกดูถูกว่าเป็นตัวถ่วงของประชาธิปไตยอีกต่อไป สภาพการณ์แห่งการตื่นตัวและเรียกร้องนี้ทำให้ “รัฐบาลไม่สามารถทำให้ประชาชนอยู่ในภาวะจำยอมได้อีกต่อไป” (บดีนทร์ สายแสง, 2553) ถ้าเปรียบกับบริบทที่สังคมไทยต้องเจอ หรือการกลับเข้าสู่วงจรอุบาทว์ทางการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้สังคมไทยไม่สามารถพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นการที่มีความตื่นตัวทางการเมืองนั้น ย่อมไม่ใช่เรื่องแปลกที่คนรุ่นใหม่จะสนใจการเมือง

ลิขิต ธีรเวคิน กล่าวถึง “ความตื่นตัวทางการเมือง” ต้องขึ้นกับตัวแปรที่สำคัญ คือ

1. วุฒิภาวะทางการเมืองของผู้สมัครและผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ขาวสารข้อมูลความรู้ และจิตสำนึกของการที่จะพยายามจรรโลงระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
2. วัฒนธรรมทางการเมืองที่เน้นสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม และน้ำใจนักกีฬาโดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งของการเลือกตั้ง
3. การจัดหลักสูตรวิชาเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มุ่งเน้นในการบ่มเพาะจิตสำนึกเรื่องอุดมการณ์ จริยธรรมทางการเมือง มารยาททางการเมือง กระบวนการทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ โดยนำตัวอย่างการเมืองที่ดีจากประเทศต่างๆ รวมทั้งในสวนดีที่เกิดขึ้นในประเทศไทย (วัฒนา แซ่ไพเราะ, 2555)

ถวิลวดี บุรีกุล และโรเบิร์ต บี อัลเบิร์ตสัน (2543) กล่าวว่า ความตื่นตัวทางการเมืองจึงเป็นที่มาของการแสดงออกทางการเมืองผ่านการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ แต่ไม่ไดมองว่าเป็นเพียง “วิธีการ”ทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังเป็น “เป้าหมาย” สำคัญยิ่งในการพัฒนาทางการเมือง เพราะหากทำให้ประชาชนได้มีความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเคลื่อนไหวในทางการเมืองอย่างจริงจังต่อเนื่องในทิศทางที่เหมาะสมแล้ว ย่อมสามารถเขามาติดตามและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใส และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนอยู่แท้จริง (ถวิลวดี บุรีกุล และโรเบิร์ต บี อัลเบิร์ตสัน, 2543) จากการศึกษาเรื่องแนวคิดสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนในความคิดการเมืองไทยซึ่งตลอดระยะเวลาที่คนรุ่นใหม่ตื่นตัวทาง

การเมืองมากขึ้น อาจจะมาจากการที่ตนต้องประสบตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เช่น การเจอวิกฤตการณ์ต้มยำกุ้งในปี พ.ศ. 2540, การรัฐประหารในปี พ.ศ.2549 นำโดย พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ยึดอำนาจรัฐบาลรักษาการ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และการรัฐประหารในปี พ.ศ.2557 นำโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรัฐประหารโค่นรัฐบาลรักษาการนายนิวัฒน์ ธำรงบุญทรงไพศาล นับเป็นรัฐประหารครั้งที่ 13 ในประวัติศาสตร์ไทย การชุมนุมประท้วงของกลุ่มพันธมิตรแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) เป็นต้น ปัญหาที่ว่า คนรุ่นใหม่ที่กำลังเปิดประตูไปสู่โลกภายนอกหรือสังคมสาธารณะ เช่น นักศึกษามหาวิทยาลัยปี 1 ที่เริ่มสนใจการเมืองเมื่อปี 2557 ซึ่งเป็นปีที่การเมืองปิดเพราะถูกยึดอำนาจ จนถึงนักศึกษาที่จบแล้วเป็นบัณฑิตในปี 2561 ซึ่งคนกลุ่มนี้ยังไม่เคยอยู่ในระบบสังคมการเมืองแบบเปิด พบเจอแต่รัฐสภาที่มีฝ่ายนิติบัญญัติเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีฝ่ายค้าน ได้เห็นการพิจารณาผ่านพระราชบัญญัติงบประมาณ 3 ล้านล้านบาทภายในเวลา 3 ชั่วโมง รวมทั้งไม่เคยเห็นบรรยากาศการตรวจสอบรัฐบาลของฝ่ายค้านแบบจริงจัง ดังนั้นคนรุ่นใหม่ที่เติบโตมาในสภาพการเมืองแบบปิดเช่นนี้ จะมีลักษณะอย่างไร จึงเป็นคำถามที่น่าสนใจ ที่ผ่านมาการจัดกิจกรรมทางการเมืองในยุคปิดจะมีคนสนใจกันมากขึ้น ถึงแม้จะมีทหารเข้ามาคอยสอดส่องดูแลหรือเรียกคนไปปรับทัศนคติอยู่เป็นระยะๆ ในขณะที่การเมืองแบบเปิดนั้น กิจกรรมเหล่านี้จะเป็นเรื่องปกติทั่วไป ซึ่งเยาวชนที่เติบโตมาในสภาพแวดล้อมแบบนี้อาจมีวิธีการทางการเมืองที่แตกต่างกันไป ระบบการเมืองแบบปิดมีแนวโน้มจะทำให้มองว่า การเมืองเป็นเรื่องไกลตัวที่น่ารังเกียจ จนทำให้ไม่อยากเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ถ้าเป็นเช่นนี้ เมื่อถึงวันเลือกตั้งจะรู้สึกเฉยๆ จะไปหรือไม่ไปเลือกตั้งก็ได้ เช่น ถ้าวันเลือกตั้งจัดใกล้กับช่วงสอบ อาจเลือกอ่านหนังสืออยู่ที่บ้านหรือหอพักมากกว่าไปเลือกตั้ง หรือถ้าต้องกลับบ้านต่างจังหวัดเพื่อไปเลือกตั้งจะเสียทั้งเงินและเวลา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ต้องตระหนักว่า การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน อีกทั้งต้องลงลึกไปถึงระดับสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ให้ความรู้หรือประชาสัมพันธ์แบบจริงจังถึงวิธีการใช้สิทธิเลือกตั้งว่า จะต้องทำอย่างไร จึงจะทำให้คนรุ่นใหม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น รวมถึงต้องใช้สื่อออนไลน์หรือภาพอินโฟกราฟฟิกให้มากขึ้น เพื่อให้กระชับ เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการให้ความรู้ (สตีล ธนาธิโชติ, 2561)

(ที่มา : <https://prachatai.com/journal/2019/03/81579>)

ภาพจากด้านบนเป็นการกล่าวถึงช่วงเวลาในอดีตย้อนกลับไปประมาณ 30 ปีที่ผ่านมา ว่ามีช่วงเวลาและเหตุการณ์ที่สำคัญต่อประชาชนรวมถึงนักเรียน นักศึกษาที่เป็นคนรุ่นใหม่ ซึ่งทั้งหมดนี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนรุ่นใหม่สนใจในประวัติศาสตร์ และการนำไปสู่ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วของระบบอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ทิศทางการเคลื่อนไหวภายใต้สังคมโลกออนไลน์ได้แปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว โดยเรื่องของประวัติศาสตร์ มีนักวิชาการที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่ควรจะเป็นให้ผู้อ่านได้พินิจประวัติศาสตร์ที่ควรจะเป็น

ธงชัย วินิจจะกูล นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียง ผู้เขียนหนังสือ Siam Mapped: A History of the Geo-Body of a Nation (ธงชัย วินิจจะกูล, 2556) และตำราทางประวัติศาสตร์อื่นๆ ที่ถูกอ้างถึงในวงกว้าง เริ่มต้นปูพื้นความเข้าใจกับ ‘วิชาประวัติศาสตร์’ ว่าเวลาพูดถึงประวัติศาสตร์ คนทั่วไปคงคิดว่าหมายถึงอดีต นักศึกษาประวัติศาสตร์คงคิดว่าหมายถึงอดีต-งานศึกษาเกี่ยวกับอดีต แต่อยากเพิ่มความหมายเข้าไปว่า หมายถึงแง่มุมทางอุดมการณ์ (ideology) ด้วย วิชาประวัติศาสตร์สอนให้ตนคิดไม่หยุด เพราะเป็นวิชาที่คุ้นเคยกับการวิพากษ์วิจารณ์ตัวเองมาก มันเป็น built-in อยู่ในตัวเอง ต้องเกิดการสงสัยการวิพากษ์อยู่ตลอดเวลา ถ้า ผบ.ทบ.หรือผู้ใหญ่ในบ้านเมืองจะบอกให้ไปเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เพราะมันสอนให้คิดมากขึ้น อันนี้ ตนจะขอบคุณ แต่ถ้าบอกว่าไปเรียนแล้ว จะทำให้รักชาติมากขึ้น อันนี้ไม่ใช่หน้าที่ของวิชาประวัติศาสตร์ (พงศ์พิพัฒน์ บัญชานนท์, 2562)

ประวัติศาสตร์ คือ การศึกษาถึงเรื่องความสัมพันธ์และกิจกรรมของคนทั้งหมดในสังคม โดยเน้นในแง่ของการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคสมัยต่างๆ ตั้งแต่อดีตเป็นร้อยเป็นพันปีอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวต่อเนื่องกับเรื่องราวที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไป คำว่าประวัติศาสตร์ ซึ่งแปลมาจาก History นั้น ปรีดี พนมยงค์ เคยเสนอว่าควรจะแปลว่า “วิวัฒนาการ” เพื่อสะท้อนความหมายที่แท้จริงว่าเป็นการศึกษาเรื่องของสังคมในลักษณะพัฒนาการจากอดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งรวมความถึงสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตด้วย ถ้าเข้าใจประวัติศาสตร์ในแง่ี้แล้ว ก็จะเข้าใจได้ว่าประวัติศาสตร์มีความคล้ายคลึงและผูกพันอยู่กับแขนงวิชาทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เช่น รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ ฯลฯ อย่างใกล้ชิด (วิทยากร เชียงกูล, 2561)

ดังนั้น การที่จะเข้าไปสู่ประวัติศาสตร์ที่เคยผ่านมานั้นทำให้การตื่นตัวทางการเมืองก่อกำเนิดขึ้น ซึ่งการรับรู้ประวัติศาสตร์นั้นจะสามารถทำให้ผู้อ่านมีข้อมูลในการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดในอนาคต จึงเป็นสิ่งที่ทำให้คนรุ่นใหม่มีความรู้เรื่องประวัติศาสตร์การเมืองในระดับหนึ่ง

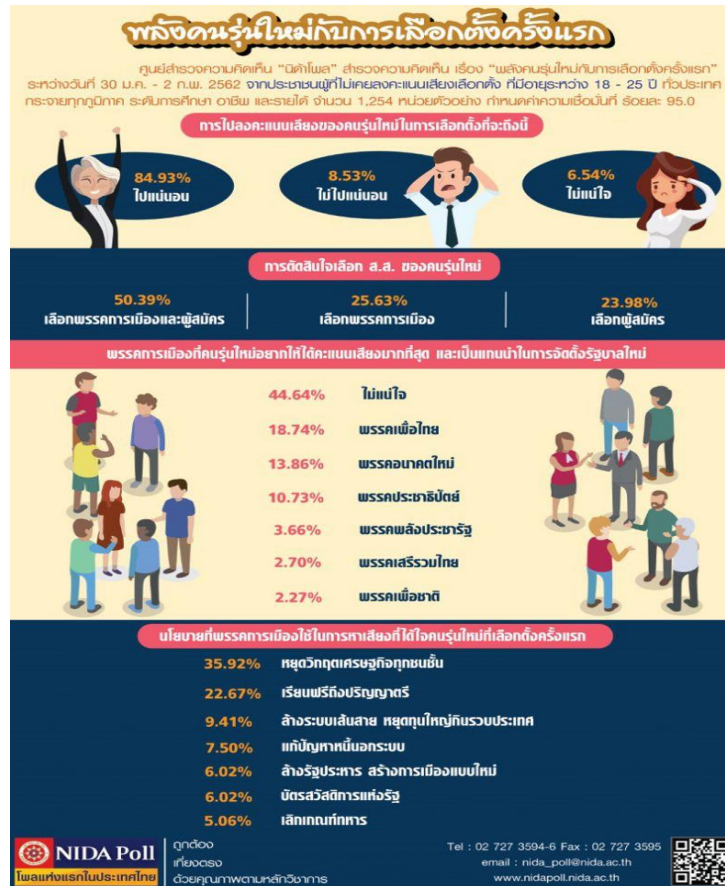
คนรุ่นใหม่กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คนรุ่นใหม่ของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้มีความเปลี่ยนแปลงในหลายด้านที่แตกต่างจากคนในอดีต อาทิเช่น คนรุ่นใหม่ในปัจจุบันมีความเข้าใจสิ่งที่เป็นเทคโนโลยี การได้รับข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงประเด็นเรื่องราวต่างๆ ในสังคมมากยิ่งขึ้น (วัฒนา แซ่โพระ, 2555) ทำให้ใกล้ในเรื่องความสนใจของเยาวชนสมัยนี้ คือ หากย้อนเวลากลับไปช่วงเหตุการณ์การเคลื่อนไหวต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ สามารถส่งข้อมูลข่าวสารได้ใกล้เคียงกับข้อมูลที่เกิดขึ้น ณ เวลาจริงเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้คนรุ่นใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงยุคที่เทคโนโลยีด้านต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้าและเข้าถึงได้ง่ายและเมื่อเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายมากขึ้น ย่อมส่งผลให้ความสนใจในทางการเมืองหรือสังคมมีมากยิ่งขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน และยังมีสิ่งที่เป็นความสนใจที่กระตุ้นพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) หรือที่เรียกว่ากลุ่มเสื้อเหลือง และกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ หรือที่เรียกว่ากลุ่มเสื้อแดง ในช่วงนี้ย้อนเวลากลับไปประมาณสิบกว่าปีที่แล้ว ซึ่งประจวบกับอายุและการเติบโตของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันนี้จะพบว่า อายุของคนรุ่นใหม่สมัยนี้ จะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ทางการเมืองผ่านขบวนการของกลุ่มคนเสื้อเหลืองและเสื้อแดงมาบ้างแล้ว จากทั้งการสัมผัสหรือการได้รับข้อมูลข่าวสารจากช่องทางต่างๆ ที่ทำให้คนรุ่นใหม่ในช่วงนี้ได้รับและได้สัมผัสจากทุกช่องทางและนอกจากนี้ ข่าวสารที่เข้าถึงได้ง่ายกว่าในอดีตทำให้คนรุ่นใหม่มีความสนใจและตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น และมีหลากหลายงานที่มีการศึกษาถึงความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ซึ่งเมื่อศึกษาดูแล้ว พบว่า คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่มักจะได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีที่พัฒนาควบคู่กันในปัจจุบัน และยังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง หน้าที่พลเมือง และรวมถึงสิทธิต่างๆ ของพลเมืองภายในประเทศ ในปัจจุบันการแสดงออกทางการเมืองได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีตเช่นเดียวกัน ในอดีตมีการแสดงออกทางการเมืองผ่านการเขียนเป็นหนังสือ หรือการเมืองบนท้องถนน แต่

ในปัจจุบันก็ได้มีการปรับเปลี่ยนขอบข่ายของการแสดงออกทางการเมืองผ่านการแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ อาทิเช่น การชุมนุม การติดโบว์ การชูป้ายที่มีสัญลักษณ์ต่างๆ และที่สำคัญมีการปรับขอบข่ายเป็นการเคลื่อนไหวผ่านสื่อออนไลน์ช่องทางต่างๆ เช่น เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ และสื่อช่องทางอื่นๆ ใช้เป็นเครื่องมือทั้งการระดมมวลชน หรือการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่กำลังติดตามหรือสนใจทางการเมืองของกลุ่มหรือบุคคลนั้นๆ จึงส่งผลให้การเมืองไม่ใช่เรื่องไกลตัวหรือเข้าถึงได้ยาก (สุพัตรา สันติรุ่งโรจน์ ,2562)

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยแพร่สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “พลังคนรุ่นใหม่กับการเลือกตั้งครั้งแรก” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 30 มกราคม – 2 กุมภาพันธ์ 2562 จากประชาชนผู้ที่ไม่เคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่มีอายุระหว่าง 18 – 25 ปี (ผู้ที่เกิดระหว่างปีพ.ศ. 2537 – พ.ศ. 2544) กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,254 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งแรกของผู้ที่มีอายุระหว่าง 18 – 25 ปี การสำรวจอาศัยการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็นจากบัญชีรายชื่อฐานข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master Sample) ของ “นิด้าโพล” ด้วยวิธีแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามภูมิภาค จากนั้นในแต่ละภูมิภาคนำตัวอย่างด้วยวิธีแบบง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95.0 จากการสำรวจเมื่อถามถึงการไปลงคะแนนเสียงของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.93 ระบุว่า ไปแน่นอน รองลงมา ร้อยละ 8.53 ระบุว่า ไม่ไปแน่นอน และร้อยละ 6.54 ระบุว่า ไม่แน่ใจสำหรับการตัดสินใจเลือก ส.ส. ของคนรุ่นใหม่ที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งแรก พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.39 ระบุว่า เลือกทั้งจากพรรคการเมือง และจากตัวผู้สมัคร รองลงมา ร้อยละ 25.63 ระบุว่า เลือกจากพรรคการเมือง และร้อยละ 23.98 ระบุว่า เลือกจากตัวผู้สมัคร ด้านพรรคการเมืองที่คนรุ่นใหม่อยากให้ได้คะแนนเสียงมากที่สุด และเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.64 ระบุว่า ไม่แน่ใจ รองลงมา ร้อยละ 18.74 ระบุว่า เป็น พรรคเพื่อไทย ร้อยละ 13.86 ระบุว่า เป็น พรรคอนาคตใหม่ ร้อยละ 10.73 ระบุว่า เป็น พรรคประชาธิปัตย์ ร้อยละ 3.66 ระบุว่า เป็น พรรคพลังประชารัฐ ร้อยละ 2.70 ระบุว่า เป็น พรรคเสรีรวมไทย ร้อยละ 2.27 ระบุว่า เป็น พรรคเพื่อชาติ ร้อยละ 0.87 ระบุว่า เป็น พรรคชาติไทยพัฒนา และพรรคภูมิใจไทย ในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 0.70 ระบุว่า เป็น พรรคประชาชาติ ร้อยละ 0.52 ระบุว่า เป็น พรรคไทยรักษาชาติ และร้อยละ 0.44 ระบุว่า เป็น พรรครวมพลังประชาชาติไทย ท้ายที่สุดเมื่อถามถึงนโยบายที่พรรคการเมืองใช้ในการหาเสียงที่ได้ใจคนรุ่นใหม่ที่ได้เลือกตั้งครั้งแรก พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.92 ระบุว่า หยุดวิกฤตเศรษฐกิจทุกชนชั้น รองลงมา ร้อยละ 22.67 ระบุว่า เรียนฟรีถึงปริญญาตรี ร้อยละ 9.41 ระบุว่า ล้างระบบเส้นสาย หยุดทุนใหญ่กินรวบประเทศ ร้อยละ 7.50 ระบุว่า แก้ปัญหาหนี้นอกระบบ ร้อยละ 6.02 ระบุว่า ล้างรัฐประหาร สร้างการเมืองแบบใหม่ และบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 5.06 ระบุว่า เลิกเกณฑ์ทหาร ร้อยละ 2.52 ระบุว่า การพักหนี้ กยศ. ร้อยละ 1.48 ระบุว่า กัญชาเสรี ร้อยละ 1.31 ระบุว่า แก่กฎหมายให้ Grab สร้างรายได้ถูกกฎหมาย ร้อยละ 0.78 ระบุว่า ยกเลิกการสอบ GAT PAT ร้อยละ 0.70 ระบุว่า เกิดปีรับเงินแสน และร้อยละ 0.61 ระบุว่า บ้านล้านหลังเมื่อพิจารณา

ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 8.69 มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ ร้อยละ 26.32 มีภูมิลำเนาอยู่ปริมณฑลและภาคกลาง ร้อยละ 18.66 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคเหนือ ร้อยละ 32.93 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 13.40 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ ตัวอย่างร้อยละ 47.85 เป็นเพศชาย และร้อยละ 52.15 เป็นเพศหญิง ตัวอย่างร้อยละ 100.00 มีอายุ 18 – 25 ปี ตัวอย่างร้อยละ 92.34 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 4.55 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 1.28 นับถือศาสนาคริสต์/ฮินดู/ซิกข์/ยิว/ไม่นับถือศาสนาใด ๆ และร้อยละ 1.83 ไม่ระบุศาสนา ตัวอย่างร้อยละ 88.44 ระบุว่าสถานภาพโสด ร้อยละ 9.33 สมรสแล้ว ร้อยละ 0.16 หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่ และร้อยละ 2.07 ไม่ระบุสถานภาพการสมรส ตัวอย่างร้อยละ 3.03 จบการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 58.13 จบการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 7.58 จบการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 28.55 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 0.08 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และร้อยละ 2.63 ไม่ระบุการศึกษาตัวอย่างร้อยละ 3.59 ประกอบอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้าง/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 17.46 ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน ร้อยละ 9.73 ประกอบอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ ร้อยละ 2.39 ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง ร้อยละ 10.61 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป/ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 8.93 เป็นพ่อบ้าน/แม่บ้าน/เกษียณอายุ/ว่างงาน ร้อยละ 44.42 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 0.16 เป็นพนักงานองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร และร้อยละ 2.71 ไม่ระบุอาชีพตัวอย่างร้อยละ 53.43 ไม่มีรายได้ ร้อยละ 11.08 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 23.29 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 4.62 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 1.12 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 0.40 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 6.06 ไม่ระบุรายได้ (นิด้าโพล, 2562) เป็นการสำรวจโดยละเอียดของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันกับ พลังคนรุ่นใหม่กับการเลือกตั้งครั้งแรก ซึ่งผลที่ออกมาได้พบว่า มีการตื่นตัวในการไปเลือกตั้งครั้งแรกเป็นอย่างมาก

(ที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/826124>)

การเมืองภาคประชาชน

ปัจจุบันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ หากเปรียบเทียบกับตอนปี พ.ศ.2540 อาจจะด้วยเพราะในอดีตนั้น สื่อและเทคโนโลยียังไม่มี ความรวดเร็วเท่ากับยุคปัจจุบัน ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 หลังจากมีการรัฐประหารของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ทำให้มีกระบวนการต่อต้านมีมากขึ้น เช่น กรณีภายหลังเหตุการณ์รัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ไข่ ดาวดิน และเพื่อนเคยเคลื่อนไหว โดยใช้สัญลักษณ์การชู 3 นิ้ว พร้อมใส่เสื้อที่เรียงกันเป็นข้อความว่า “ไม่เอารัฐประหาร” เป็องหน้าพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรัฐประหาร คสช. ที่สนามหน้าศาลากลาง จังหวัดขอนแก่น ในสมัยที่เดินทางลงพื้นที่เพื่อตรวจราชการและเมื่อปี 2559 ในการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยสร้างรัฐธรรมนูญ ไข่ ดาวดิน และเพื่อน รวมทั้งนักกิจกรรมขบวนการ ประชาธิปไตยใหม่อีสาน ได้ร่วมรณรงค์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2560 จนถูกจับกุมขณะเดินแจก เอกสารรณรงค์ประชาธิปไตยที่ตลาดสดเทศบาลภูเขียว พร้อมถูกนำตัวไปขังที่เรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัด ชัยภูมิ ด้วยข้อหากระทำการฝ่าฝืน พ.ร.บ.ว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2559 และ ส่งฟ้องศาลจังหวัดขอนแก่น (ธนกร วงษ์ปัญญา, 2560)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล แกล้งแสดงท่าทีต่อการจับกุมนักกิจกรรมอย่างน้อย 20 คนในประเทศไทยช่วงวันที่ 23-24 มิถุนายนที่ผ่านมา ซึ่ง 13 คนในนี้ถูกจับจากการแจกเอกสารเกี่ยวกับการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญในเดือนสิงหาคม ส่วนอีก 7 คนถูกจับจากการจัดกิจกรรมรำลึกวันเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย โดย แชมปา พาเทล (Champa Patel) ที่ปรึกษาอาวุโสด้านงานวิจัย สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ระบุว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำที่หยาบคายของทางการไทยที่พยายามกำจัดคนเห็นต่าง “วิธีการที่หยาบคายนี้เป็นการแสดงความพยายามของรัฐบาลทหารไทยอีกครั้งที่จะปิดปากผู้มีความเห็นต่าง ถ้านักกิจกรรมเพียงกลุ่มเล็กๆ ยังไม่ได้รับอนุญาตให้แจกใบปลิวได้ จะมีความหวังอะไรกับสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมซึ่งเป็นที่ควรได้รับการเคารพในช่วงก่อนถึงการลงประชามติ?” แชมปากล่าวนอกจากนี้ แชมพายังชี้แนะทางการไทยด้วยว่า “ถ้ารัฐบาลทหารไทยต้องการได้รับความน่าเชื่อถือด้านสิทธิมนุษยชนที่ถูกทำลายไปอย่างมาก อย่างแรกที่ทำให้คือรัฐบาลต้องหยุดปราบปรามนักกิจกรรมที่เคลื่อนไหวอย่างสงบ และยกเลิกข้อหาต่อพวกเขา” (แอมเนสตี้, 2559)

หากย้อนกลับไปในช่วงก่อนหน้า 2557 นั้น ได้มีเรื่องของกระบวนการเคลื่อนไหวในปี 2535 เช่นเดียวกันคือ นับตั้งแต่สิ้นสุดยุคของประชาธิปไตยครึ่งใบเป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ.2535 ทำให้เกิดขึ้นของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นองค์กรของประชาชนจำนวนมากและหลากหลาย และทำให้ศัตรูที่ต้องต่อสู้ในทางการเมืองของบรรดานักกิจกรรมนักศึกษา ปัญญาชนอย่างมาก (อุเชนทร์ เชียงเสน, 2561 : 205-206) เมื่อสังเคราะห์ข้อมูลแล้วจะพบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีเพิ่มมากขึ้นในการรัฐประหารครั้งที่ 13 ที่นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เพราะปัจจุบันการเข้าถึงสื่อข้อมูลข่าวสาร มีความก้าวหน้ากระโดดซึ่งแตกต่างจากอดีตอย่างมาก และมีเรื่องของเทคโนโลยีที่ทำให้คนชนชั้นกรรมาชีพก็สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านทางโลกออนไลน์ได้มากขึ้น และการเข้ามาของกระแสเสรีนิยมหรืออุดมการณ์ผิงซ้าย และการเข้ามาของพรรคอนาคตใหม่ ที่นำโดย นาย ธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ อดีตรองประธานบริหารบริษัทไทยซัมมิต และ นายปิยบุตร แสงกนกกุล อดีตอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่เป็นพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2561 จึงทำให้กระแสต่อต้านเผด็จการทางทหาร (military dictatorship) และเปรียบเสมือนการเกิดใหม่ของอุดมการณ์ทางการเมืองผิงซ้ายที่ยึดมั่นในหลักของสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค

สรุป

การตื่นตัวของคนรุ่นใหม่หรือนักกิจกรรมทางการเมือง เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในการต่อต้านวงจรอุบาทว์ทางการเมือง เป็นการส่งเสริมและรักษาเพื่อยึดมั่นในหลักการ “ประชาธิปไตย” โดยให้ความสำคัญในเรื่องของความเท่าเทียม จึงได้มีการแสดงออกทางด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านอนุรักษ์นิยมหรือเสรีนิยม หรือชาวซ้าย จะยังสามารถอยู่ในแนวทางเดียวกันได้ เพียงแค่ยึดมั่นในกติกาที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย พร้อมทั้งไม่ใช้อำนาจในการลิดรอนสิทธิ เสรีภาพของประชาชนภายในประเทศ จึงทำให้ผู้ศึกษาวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทยได้ พร้อมเสนอแนวทางแก้ไขในแบบนามธรรม และถึงแม้ว่า

จะไม่สำเร็จในเร็ววันนี้ แต่หากได้นำบทความของเรื่องนี้เป็นกรณีศึกษา จะพบว่า การได้มาซึ่งประชาธิปไตยแบบครึ่งๆ กลางๆ จะสำเร็จได้ด้วยดีเมื่อพลเมืองทุกคนมีความเข้าใจในวิถีประชาธิปไตย และให้ความสำคัญไปพร้อมกัน

บรรณานุกรม

- ถวิลวดี บุรีกุล และโรเบิร์ต พี อัลบริทตัน. (2543). *ความต่อเนื่องของประชาธิปไตยในประเทศไทย*. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสมาคมรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย. ประเทศไทย.
- ธงชัย วินิจจะกุล. (2556). *กำเนิดสยามจากแผนที่ ประวัติศาสตร์ภูมิภคยาของชาติ*, สำนักพิมพ์คบไฟ.
- ธนศ อารณสุวรรณ. (2556). "สิทธิ" และ "เสรีภาพ" ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย (199-200 ed.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพัตรา สันติรุ่งโรจน์. (2561). *การก่อตัวและพัฒนาการกิจกรรมทางการเมืองของเครือข่ายนักเรียน : กลุ่มสมานพันธ์นักเรียนไทยเพื่อการปฏิวัติระบบการศึกษาไทยและกลุ่มการศึกษาเพื่อความเป็นไทย*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา แซ่โพระ. (2555). *ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครกับพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยช่วง ปี พ.ศ. 2549-2554*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- อุเชนทร์ เชียงเสน. (2561). *การเมืองภาคประชาชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- ชำนาญ จันทร์เรือง. (2559). *วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย*. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2562 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/637713>
- ฉานทิพย์ สันตะพันธุ์. (2549). *วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย : รัฐธรรมนูญที่แท้จริงซึ่งไม่เคยถูกยกเลิก*. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2562 จาก <http://publiclaw.net/publaw/view.aspx?id=1014>
- บดีนทร์ สายแสง. (2553). *ภาวะแห่งการตื่นตัวและเรียกร้องทางการเมือง*. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2562 จาก <https://prachatai.com/journal/2010/04/28617>
- พงศ์พิพัฒน์ บัญชานนท์. (2562). *เรียนประวัติศาสตร์ไม่ช่วยให้รักชาติมากขึ้น และต้อง ‘หาเรื่อง’ เพื่อทำให้คนรู้จักคิด*. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2562 จาก <https://thematter.co/social/history-learning-thongchai-winichakul/80130>
- วิทยากร เชียงกุล. (2561). *ศึกษาประวัติศาสตร์เพื่อปัจจุบันและอนาคต*. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2562 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/645176>
- สตีธร ธนาธิโชติ. (2561). *บทบาทคนรุ่นใหม่กับประชาธิปไตยช่วงเปลี่ยนผ่าน – ความหวังหรือความฝัน*. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2562 จาก <https://prachatai.com/journal/2018/10/79100>
- แอมเนสตี้. (2559). *แอมเนสตี้เรียกร้องไทยยกเลิกข้อหาและปล่อยตัว 20 นักกิจกรรมที่โดนควบคุมตัว*. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2562 จาก <http://old.amnesty.or.th/news/press/834>
- Gabriel A. Almond and Sidney Verba. (1965). *Political Culture and Political Development*. Princeton: Princeton University Press.